

שירותי עירייה למוסדות חינוך

ביקורת מעקב - דוח מבקר העירייה מס 28

להלן עיקרי הממצאים וההמלצות של ביקורת מבקר העירייה בנושא שירותי העירייה למוסדות חינוך כפי שפורסמו בדוח שנתי מס' 28 של מבקר העירייה לשנת 2004.

הביקורת מצאה ליקויים שונים בשרות הניתן למוסדות החינוך על ידי יחידות שונות של העירייה.

כל אחד מהליקויים שנמצאו אינו פוגע בצורה קשה במוסדות החינוך, אך כולם ביחד גורמים לקשיים רבים ומפריעים מאד לתפקוד יעיל של מערכת החינוך. תיקון כל הליקויים אינו כרוך בהוצאה כספית משמעותית ועל כן הביקורת ממליצה לתקן את הליקויים בהקדם.

1.1 תוכנת המחשב איתה עובד המוקד העירוני אינה עונה על צרכי המערכת ונותנת

תמונה מעוותת לגבי זמני טיפול בפניות. ממצאי הביקורת עולה כי למנהל המוקד ולמנהלי מחלקות השרות השונות קיים ספק לגבי אמינות הנתונים של המערכת וכולם מבקשים לשנות את התוכנה ו- "זמני התקן". לפיכך, הביקורת ממליצה לפעול לשינוי התוכנה כלהלן:

- **בחירת הצעות מהמחלקות המקצועיות השונות לגבי "זמני תקן", שייבדקו וייקבעו על ידי גורם מקצועי חיצוני, בלתי תלוי.**
- **שדרוג או החלפת תוכנת המחשב, לאחר בדיקות מתאימות עם מחלקת המחשוב (סעיפים 2.12 - 2.16 ; 3.16 בדוח).**

1.2 בדיקה מדגמית שערכה הביקורת בפניות המתקבלות במחלקת תחזוקת מבנים

בחודשים ינואר-פברואר 2004 מעלה כי היו כ- 900 פניות למחלקה מהם 71% פניות ממוסדות החינוך. כ - 56.6% מהפניות הופנו לקבלן האחזקה ורק כ - 43.4% טופלו על ידי צוות האחזקה של המחלקה.

היות ולאור ממצאי הביקורת כ - 70% מהפניות למחלקת תחזוקת מבנים מגיעות ממוסדות החינוך, הביקורת ממליצה כי תישקל ההפרדה של תקציב האחזקה לשני סעיפים נפרדים, סעיף אחד המיועד לתחזוקת מוסדות חינוך

בלבד ובתוכו תקציב לשיפור הבטיחות במוסדות החינוך וסעיף שני שיהיה מיועד לתחזוקת שאר מבני הציבור של העירייה. לגבי עמידה "בזמני תקן" הביקורת לא הצליחה להגיע לנתונים מדוייקים כפי שפורט בסעיף 10.1 לעיל. על אף זאת, נתוני המדגם מראים כי קיים פיגור משמעותי בטיפול לגבי פניות רבות יחסית, כאשר בחלק מהמקרים מדובר בליקויים מהותיים במוסדות החינוך המהווים גם סכנה בטיחותית, בחלקם (סעיפים 3.11 ; 3.13 ; 3.14 בדוח).

- 1.3 לדעת הביקורת, עודף עובדי אחזקה כלליים על פני עובדים מקצועיים יחד עם מחסור של לפחות 2 בעלי מקצוע (הנדסאים) במחלקת תחזוקת מבנים, אשר יכולים לבצע פיקוח מקצועי בשטח על עבודות הקבלן ועל עבודות הצוות המחלקתי מהווה ליקוי הפוגם באיכות העבודה ובפיקוח עליה.
- לשיפור יעילות העבודה והפיקוח עליה ולהשגת עבודה מיטבית הביקורת ממליצה כי תבחן האפשרות להוסיף הנדסאים למחלקת תחזוקת מבנים וכן עובדים מקצועיים על פני עובדי אחזקה כלליים. כמו כן, הביקורת ממליצה כי יועמדו האמצעים המספיקים למחלקת תחזוקת מבנים תוך ייעול שיטות העבודה בכדי לטפל ביעילות ובמהירות בפניות ובנושאים הבטיחותיים בפרט (סעיף 3.3 בדוח).
- 1.4 לדעת הביקורת, החוזה עם קבלן האחזקה לשנת 2004 והן לשנת 2005 לוקים בחסר, בנוגע לפיקוח על עבודות הקבלן והטלת קנסות בגין ליקויים בביצוע העבודות ואי עמידה בזמני התקן. לפיכך, הביקורת ממליצה על בחינה יסודית של סעיפי ליקויים בביצוע עבודות על ידי הקבלן והקנסות בחוזה (סעיף 3.14 בדוח).
- 1.5 הביקורת מצאה כי למחלקת תחזוקת מבנים דרושים רכב שלישי ומכשירי קשר נוספים. הביקורת ממליצה על הוספת אמצעים אלה בכדי לשפר את יעילות העבודה ואת השרות למוסדות החינוך בפרט ולמוסדות העירייה בכלל באופן משמעותי (סעיפים 3.4 ; 3.5 בדוח).
- 1.6 שיטת העבודה של מחלקת תחזוקת מבנים מחייבת את התייצבותם של כל העובדים כל בוקר במחלקה, גם כאלה שטרם סיימו את עבודתם בשטח, יום

קודם. כמו כן, הביקורת מצאה כי לעובדי השטח אין יומני עבודה. לדעת הביקורת, ממצאים אלה מצביעים על חוסר יעילות ואי פיקוח נאות על העבודה.

על כן, הביקורת ממליצה כי עובדים שטרם סיימו את עבודתם בשטח, ימשיכו את העבודה למחרת עד לסיומה. שעת ההתייצבות תדווח טלפונית למחלקה. בנוסף, הביקורת ממליצה כי לכל עובד בשטח יהיה יומן עבודה בו יפורטו פרטי העבודה תוך ציון מועד תחילת וסיומה (סעיפים 3.6 ; 3.7 בדוח).

1.7 ממצאי הביקורת העלו כי הצעת תוכנית מפורטת לשיפוצי קיץ במוסדות החינוך הוכנה על ידי מנהל מחלקת תחזוקת מבנים עוד בחודש פברואר 2004, אך האישור התקציבי העקרוני ניתן רק באמצע חודש יוני 2004 ואישור ההזמנות החל רק בתחילת חודש יולי 2004.

הביקורת מעירה על פער הזמנים הגדול בתהליך שפורט לעיל, פער המצביע על קושי בניהול תהליך עבודה יעיל.

כאשר יש איחור כה גדול באישור ההזמנות על ידי גזבר העירייה, נמוך הסיכוי שהתקציב שאושר (4 מיליון ₪) ינוצל בצורה יעילה ומוסדות החינוך יזכו בטיפול מקצועי שיסתיים לפני תחילת שנת הלימודים. לפיכך הביקורת ממליצה כי נושא אישור התקציב ובפרט אישור ההזמנות על ידי הגזבר יעשו בזמן סביר ולא יעכבו את תהליך העבודה שממילא מתוחם בזמן עקב התאריכים הקשיחים של פתיחת שנת הלימודים במוסדות החינוך (סעיף 3.12 בדוח).

1.8 הביקורת תומכת בהצעת מנהל מחלקת תחזוקת מבנים לבצע עבודות שונות של אחזקה מונעת במהלך השנה (בעיקר בחופשות החגים השונות) ולא לדחות את כל העבודות לחודשי הקיץ. הפיקוח על הביצוע השוטף של העבודות במהלך השנה, יהיה לרוב יסודי יותר מאשר בחודשי הקיץ העמוסים בעבודה ובנוסף, עלות העבודה במהלך השנה, עשויה להיות זולה יותר (סעיף 3.15 בדוח).

1.9 הביקורת מצאה כי קיימים ליקויים מהותיים בחלק ממוסדות החינוך בעניין חדירת מי גשם לתוך המבנים.

כמו כן, מצאה הביקורת כי התיקונים שנעשו על ידי הצוות המחלקתי ועל ידי קבלן האחזקה היו לעיתים בלתי יעילים וגררו תיקונים חוזרים רבים. דוגמא בולטת לכך, ניתן למצוא בבית ספר תיכון "הרצוג" בו היו במשך החורף של שנת 2003 - 15 פניות חוזרות ברובן, על חדירת מי גשם. לדעת הביקורת, התיקונים הבלתי מקצועיים נובעים מהיעדר תקציב לביצוע עבודה יסודית וכנראה גם עקב חוסר מקצועיות מספקת של קבלן האחזקה יחד עם הקושי לקיים פיקוח הדוק ומקצועי על עבודות הקבלן.

לאור ממצאים אלה הביקורת ממליצה כי ביצוע הטיפול בגגות והטיפול במניעת חדירת מי גשמים, יהיה על ידי קבלן המתמחה בנושא איטום גגות וטיפול במרזבים ולא על ידי קבלן שיפוצים רגיל (סעיף 3.17 בדוח).

1.10 הביקורת ממליצה כי אגף החינוך יחד עם מנהל מחלקת תחזוקת מבנים יגבשו הצעה בנושא סדרי עדיפות בטיפול בפניות ממוסדות החינוך הצעה שתאושר על ידי מנכ"ל העירייה ומהנדס העיר.

לדעת הביקורת, תיאום עבודות אגפיות ובין אגפיות אמור להיעשות על ידי מהנדס העיר, מתוקף תפקידו כממונה על כל שרותי ההנדסה של העירייה, ולא על ידי מנהל מחלקת תחזוקת מבנים. כמו כן, הביקורת לאור מינוי סמנכ"ל תפעול בעת עריכת הביקורת, יש לשקול שילבו בעניין (סעיפים 3.18 ; 3.19 בדוח).

1.11 הביקורת לא מצאה בעת עריכתה מסמך ובו הגדרת תפקידים ברורה ומחייבת לגבי עבודות האחזקה המוטלות על "אב בית", בבית הספר.

מבדיקת הביקורת עולה כי המצב בשטח הוא שכל "אב בית" עושה כפי שהוא מוצא לנכון, לרוב פחות מהדרוש לדעת הביקורת. כתוצאה מכך, יש עשרות פניות מיותרות למחלקת תחזוקת מבנים, כולל גם הפעלה של קבלן האחזקה בפניות שיכולות להיפתר ללא כל קושי על ידי "אב הבית".

לאור כך, הביקורת ממליצה כי אגף החינוך יחד עם מחלקת תחזוקת מבנים יגבשו הצעה לגבי הגדרת תפקיד של "אב בית" בבית הספר ומנכ"ל העירייה

**יאשר ויוציא הנחייה המחייבת את כל בתי הספר לפעול בהתאם
(סעיף 3.20 בדוח).**

- ביקורת מעקב:** להלן מספר נתונים כללים המחייבים להבנת הנושא:
- בכפר-סבא כ-400 מוסדות ומתקני ציבור.
 - ישנם מוסדות שמונים מספר מבנים (למשל ביה"ס אוסישקין - 7 מבנים)
 - להרבה מוסדות גיל מכובד, ישנם מבנים בשימוש שאורך חייהם נגמר למעשה עקב שיטות בניה דאז.
 - מגוון המוסדות רחב מאוד: בתי ספר, גני ילדים, מועדונים מקלטים, היכלי תרבות, אצטדיון, מגרש כדורגל וספורט.
 - שווי נכסי העירייה מוערך במאות מיליוני שקלים, מכאן ברורה החשיבות בהשקעה בתחזוקת הנכסים ולא רק בהשקעה כספית.
 - מגוון פעילויות של מחלקת תחזוקה רחב גם הוא: בניה, שיפוצים, חוזים שונים (קבלנים, מתכננים, אחזקות) מעליות, מערכות מיזוג, כיבוי אש, ביוב, מבנים, גז ראדון, אסבסט קרינה, מתקני משחקים ... וכאן אני עוצר.
 - היקף פעילות המחלקה בשנת 2008 שחלפה הוא 18 מיליון שקלים.
 - לא ייתכן, שבהיקף פעילות שכזה במחלקת תחזוקה יש חוסר בבעלי תפקידים חשובים כגון סגן מנהל ומפקח.
 - על מנת לנצל את המשאבים הכספיים בצורה יעילה יש גם להשקיע במשאבים אנושיים לצורך בחינת המצב, הכנת העבודות ופיקוח נאות בזמן אמת.

סעיף	
1.2	<ul style="list-style-type: none"> - הפרדת התקציבים בין מוסדות חינוך ושאר מוסדות העירייה מבוצעת כיום בתב"רים שונים - מחלקת תחזוקות מבנים היחידה בעירייה שדורשת מקבלן תחזוקה "אישור בכתב, מהמוסד שבו בוצעה הקריאה על ביצוע לשביעות רצון. כתוצאה מכך נוצרים פערים: בין ביצוע לאישור, בין אישור בכתב לבין סגירת

<p>הקריאה במחשב. וכביכול חריגה בזמני התקן. יחד עם זה, לעומת 2004 חל שיפור ניכר בנושא בין היתר עקב שינויים בחוזה ועבודה הדוקה עם קבלן תחזוקה ועם המוסדות.</p> <p>- ככלל: נתונים סטטיסטים של עמידה בזמני התקן הם לא אמיתיים.</p>	
<p>גם בשנת 2009 מחלקת תחזוקת מבנים ממשיכה לתפקד ללא תקנים של ס.מנהל מחלקה וללא מפקח קבוע.</p> <p>כתוצאה מכך קבלן תחזוקה עובד ללא פיקוח צמוד ואין מענה הנדסי וניהולי הולם להיקפי פעילות גדולים ומגוונים של המחלקה.</p>	1.3
<p>בוצע הבחנה מחדש של החוזה עם קבלן ובפרט סעיפי ליקויים בביצוע ועמידה בזמני התקן - בחוזה הנוכחי נושא זה יותר ברור וחד משמעי.</p>	1.4
<p>המלצה זו שבדוח לא יושמה.</p>	1.5
<p>- גם היום אני עומד בדעתי "ששיטת התייצבות העובדים" הקיימת היא הנכונה היות וסדר בעבודה (כולל התייצבות בין היתר) יותר חשוב מרווח בזמן (כביכול).</p> <p>- יומן עבודה לכל העובדים מנהל מנהל צוות.</p>	1.6
<p>בשנת 2008 החולפת חוזים עם 4 קבלני שיפוצי קיץ בהיקף של 3,000,000 ₪ - צווי התחלת עבודה יצאו בתאריך 15.07.08 (!!!) תאריך היעד לסיום העבודה נקבע ל- 15.08.08 הקבלנים התחילו לעבוד ב-01.07.08 ללא חוזה.</p>	1.7
<p>סעיף זה יושם בחלקו עקב בעיות אישור תקציב בתחילת השנה.</p>	1.8
<p>- בנושא איטום גגות בשנים עברו נעשה רבות, כולל החלפת גגות שטוחים לגגות משופעים.</p> <p>- מאז הביקורת הוקצבו תקציבים רציניים, בוצעו מכרזים לעבודות איטום - כיום עובד בחוזה קבלן מקצועי ברמה שנותן מענה לשביעות רצוני.</p> <p>- כתוצאה מכך כמות הקריאות בנושא חדירת מי</p>	1.9

<p>גשם ירדה בצורה ניכרת.</p> <p>- תיכון הרצוג דוגמה קלאסית למשפט ידוע: "מה שבנוי לא נכון – קשה מאוד לתקן אח"כ" אני מזמין את מבקר העירייה לסיור בגגות של תיכון הרצוג להמחשת הנושא - יהיה מעניין!</p>	
<p>- שיפוץ ושדרוג מוסדות חינוך בין אם זה במהלך השנה או בין אם זה בשיפוץ קיץ מתבצע בתיאום מלא בין מחלקת תחזוקה - אגף החינוך.</p> <p>- הבסיס לעבודה בשיטה זו - הוא קביעת סדרי עדיפות משותפת לטיפול במוסדות חינוך</p>	1.10
<p>סוגיה שטרם באה על פתרונה אב הבית צריך להיות כפוף למחלקת תחזוקת מבנים ולהיות חלק אינטגרלי של מערכת תחזוקה עירונית</p>	1.11

- 1.12 בדיקה מדגמית של הטיפול בפניות ממוסדות חינוך, בנושאי חשמל בחודשים ינואר - פברואר 2004 מראה כי זמני הביצוע של מחלקת חשמל קצרים ומחלקת החשמל ממלאת את תפקידה כראוי.**
- יחד עם זאת, במהלך הביקורת במחלקת החשמל עלו הבעיות הבאות:**
- חוסר הגדרת תפקיד ל - "אב בית" בבתי הספר, כאמור ותפקוד לקוי של רובם בנושא חשמל ומיזוג אויר.
 - שרות לקוי של המחסן המרכזי, פוגעת בעבודת מחלקת החשמל.
 - "זמני התקן" לא מספיק מפורטים ובחלקם לא ריאליים ועל כן, לדעת מנהל מחלקת חשמל אין להתייחס בצורה מפורטת לנתונים הסטטיסטיים של מעקב אחר ביצוע, של המוקד העירוני.
 - חוסר רכב מעכב מדי פעם את העבודות בשטח.

לפיכך, לדעת הביקורת רצוי כדי לייעל את עבודת מחלקת חשמל וכדי למנוע שיבושים בעבודתה, יש לבחון ולהסדיר את הליקויים שפורטו לעיל ובפרט, חשוב לדעת הביקורת, לתת שימת לב לנושא בטיחות של מערכות החשמל בכלל מוסדות החינוך, עקב הסכנה הכרוכה במערכות חשמל לא תקינות (סעיפים 4.8.2.2; 4.8.3; 4.9 בדוח).

1.13 מבדיקת הביקורת עולה כי תכנון רכישות ואספקה באמצעות מחלקת רכש לשנת הלימודים תשס"ה לקה בחסר ואין זה תקין שבסוף חודש מאי 2004 אין עדיין תחזית מאגף החינוך. לדעת הביקורת, על אגף החינוך לדאוג באופן שוטף להכנת דרישות רכש, עד תאריך ריאלי קבוע שייקבע, כך שמחלקת הרכש תוכל לספק את הדרוש למוסדות החינוך בצורה יעילה וזאת בפרט, שתהליכי מכרז וחתימת חוזה אורכים זמן רב במרבית המקרים.

הביקורת מצאה כי בשנת 2003 בשנת 2003 מחלקת רכש העבירה למוסדות חינוך נהלים מפורטים של תהליכי רכש. בנוסף, נעשתה גם הדרכה למנהלים ומזכירות מוסדות החינוך.

לדעת הביקורת המחלקה צריכה לפקח באופן שוטף על ביצוע הרכישות במוסדות החינוך. נהלים מהווים חלק מבקרת תהליכים ניהוליים תקינים. אי לכך, הפעלת הנהלים מצריכה פיקוח ובקרה תמידיים מצד גורם אחראי. לפיכך, הביקורת ממליצה כי נושא הפיקוח יוטל על מחלקת הרכש (סעיפים 5.3; 5.4.5.5; 5.6.8.5 בדוח).

ביקורת מעקב: התאריך האחרון מבחינת מחלקת הרכש לקבלת דרישות רכש לשנת הלימודים החדשה הינו 1.3. מועד זה יאפשר למחלקת הרכש לצאת בבקשות להצעות מחיר ו/או במכרזים ללא לחץ ולדאוג כי האספקה תעשה בתום שנת הלימודים. במציאות, מידי שנה עובדי מחלקת הרכש נאלצים ללחוץ על אגף החינוך לקבלת דרישות או אומדן לצורך קבלת הצעות מחיר/מכרז.

מוסדות החינוך בכפר סבא נהנות מעצמאות בנושא השימוש בכספים המועברים אליהם זאת עפ"י החלטה של הנהלת העירייה. רכישות שוטפות המתבצעות מתקציב שוטף נערכות באופן ישיר ע"י בתי הספר כמשק סגור. מחלקת רכש מעבירה באופן שוטף עדכון של נהלים ומחירוניהם מעודכנים המתפרסמים מעת לעת.

מאחר וכל הקשר בנושא הכספי נעשה בין אגף החינוך לבתי הספר ראוי שהבקרה על תהליך זה תעשה ע"י חשבת אגף החינוך ולא הרכש.

1.14 מבדיקות הביקורת עלו טענות רבות ומוצדקות לדעת הביקורת, לגבי תפקוד המחסן אשר סגור שעות רבות ואף ימים שלמים וכל אלה שזקוקים לשרותיו נפגעים.

הבעיה בתפקוד המחסן נובעת לדעת הביקורת, מארגון לקוי של המחסן העירוני.

אם הנהלת העירייה החליטה שמספיק מחסנאי אחד, אזי אסור, לדעת הביקורת, שהמחסנאי יעסוק, גם בהובלת טובין ליחידות העירייה. בנוסף, לדעת הביקורת חייב להיות סידור קבוע כי בעת היעדרותו של המחסנאי עקב חופשה/מחלה יהיה לו מחליף.

לאור האמור לעיל, הביקורת ממליצה כי ייקבעו מה יהיו דרכי ניפוק הציוד מהמחסן ליחידות העירייה. במידה ויוחלט כי המחסן אחראי לדחיפת טובין, אזי לדעת הביקורת חייבים להעמיד לרשות המחסן רכב ונהג-ספק, על בסיס קבוע ולא כפי שנהוג בעת עריכת הביקורת (סעיפים 4.8.3; 5.6.2; 5.6.6; 5.6.7 בדוח).

ביקורת מעקב: לצורך משיכת ציוד מהמחסן נקבעו שעות קבלה לאספקה/ניפוק טובין למחלקות העירייה. הניפוק נעשה בשעות הבוקר כך שהצוותים יוצאים לעבודות השוטפות עם חומרים עפ"י דרישותיהם. במקרים דחופים בהם יש צורך לספק פריט דחוף ניתן להשיג את המחסנאי בכל עת. את שרותי הרכב מקבל מחסנאי העירייה במקרה הצורך ובתיאום מראש עם מחלקת הרכב.

1.15 מבדיקה שערכה הביקורת ב - 6/6/04 נמצא במחסן מלאי ריהוט למוסדות חינוך שמספיק בקושי לצורכי חטיבות הביניים והחטיבות העליונות ועבור בתי הספר היסודיים וגני הילדים לא היה מלאי בכלל. שטח המחסן מאפשר אחסנת הריהוט הדרוש.

מלאי הריהוט במחסן המרכזי קשור בתקני הריהוט למוסדות החינוך שלא קיימים. לפיכך, יש לקבוע תקן ריהוט למוסדות חינוך, באופן מושכל, כך שיהיה רישום מרכזי במחלקת הרכש וניתן יהיה לווסת ריהוט בין מוסדות החינוך, בהתאם לשינויים החלים בהם ולהחזיק במחסן את המלאי הנחוץ כפי שייקבע (סעיפים 5.6.9 ; 5.6.10 בדוח).

ביקורת מעקב: ממחלקת הרכש נמסר כי לסעיף זה יש משמעות תקציבית ולא ניתן לעמוד בזה בשל מצוקה כספית. במקרה הצורך ועל פי בקשת אגף החינוך ניתן לבצע הצטיידות בנוהל מזורז על מנת להשלים חוסר. מחלקת רכש אינה יכולה לקבוע תקן, היא אחראית לספקן על פי דרישת אגף החינוך אשר להם יש את כל הנתונים.

1.16 נושא ההובלות למוסדות חינוך לא מוסדר ולאגף החינוך ולמוסדות החינוך יש בעיות בלתי פוסקות, עקב כך, לאורך כל השנה ובעיקר בתקופת חופשות החגים ובסוף שנת הלימודים.

לאור תלונות רבות בנושא הובלות כאמור, התחיל מנכ"ל העירייה הקודם לטפל בנושא וב - 22/9/03 הוא מינה צוות בראשותו של קב"ט העירייה, שנדרש להגיש הצעה לנוהל. ההצעה הוגשה ב - 2/10/03, אך הביקורת מצאה כי לא היה כל המשך לתהליך - אולי עקב החלפת מנכ"ל העירייה. לפיכך, הביקורת ממליצה כי מנכ"ל העירייה יפרסם נוהל כתוב בנושא, בו

ייקבע בין היתר כי מחלקת הרכש תקבל מאגף החינוך את הדרישות להובלות לכל שנת לימודים במועד מוקדם קבוע שייקבע מראש ולאחריו יפורסם מכרז בנושא. לאחר שייבחר קבלן הובלות יוכלו המוסדות לפנות לקבלת השרות ולשלם לקבלן ההובלות ישירות (סעיף 7 בדוח).

(1) **ביקורת מעקב:** הדרישות להובלה הן מורכבות ומשתנות, כל דרישה להובלה יש לבחון באופן אישי, ולקבל בעבודה הצעת מחיר נפרדת, הפרמטרים להצעה הם שונים: קומה, מדרגות/ מעלית, כמות, סוג ריהוט/ציוד, משקלו, לאן מועבר, האם יש צורך במשאית או רק בעובדים וכד', ו בשל כך יש בעיה בהוצאת מכרז להובלה.

במחלקת הרכש משתדלים לתת מענה לנושא ההובלה בכמה דרכים:

1. עם הזמנת ריהוט לבית הספר נכללת דרישה להעלאת הריהוט לכל קומה בבית הספר עפ"י דרישת בית הספר.

2. בעבר מחלקת הרכש סיפקה לכל בית ספר מספר פעמים בשנה במות לצורך אירועים/מסיבות וכד', על מנת להקל על בתי הספר נרכשו מספר במות שפוזרו בין בתי הספר וכך נוצרו אשכולות של בתי הספר שבמידת הצורך בכמות גדולה יותר הן יוכלו למשוך אחד מן השני.

3. לקראת סוף שנת הלימודים אנו מוציאים מכתב לבתי הספר בו אנו מבקשים לרכז בחזית בית הספר את כל הציוד אשר יש לצורך בהשבתו, ובאופן מרוכז דואגת המחלקה לאיסוף הציוד.

4. כמו כן בתכנון מראש מחלקת הרכש מקבלת סיוע ממחלקת הרכב.

1.17 מממצאי הביקורת עולה כי ייתכן וחלק מבתי הספר נותן שימוש בחלק ממבניו ללא מעורבות מחלקת נכסים.

לדעת הביקורת, מחלקת הנכסים חייבת לפקח באופן שוטף על השימוש בכל הנכסים במוסדות החינוך כבכל נכסי העירייה ולוודא שהדבר נעשה בצורה מקובלת על פי ההנחיות שבתוקף.

אחד מתפקידיה העיקריים של מחלקת נכסים הוא האחריות על השימוש בכל הנכסים העירוניים ועל כן, הביקורת שבה וקובעת כי על מחלקת הנכסים להפיץ

הנחיות בנושא לכל מנהלי היחידות בעירייה ולפקח באופן מלא על השימוש בכל נכסי העירייה. (סעיף 6.2 בדוח).

ביקורת מעקב: בהתאם להמלצת הביקורת, נעשתה פניה ע"י מחלקת הנכסים לכל מנהלי בתי הספר ובה דרישה כי שימוש בכיתות בבתי הספר יעשה רק לאחר חתימת חוזה עם העירייה, וכי התעריף לתשלום לא יפחת מהסכום שנקבע בחוות הדעת השמאית בנושא.

1.18 בחודש אפריל 2004 פרסם משרד החינוך הוראת מנכ"ל על הפעלת פרויקט של השאלת ספרי לימוד לתלמידים, פרויקט אשר עשוי להביא להקלה בנטל הכספי המוטל על הורי התלמידים.

מנהל אגף החינוך, לאחר שניהל דיונים עם ועדי ההורים של בתי הספר השונים בעיר ועם ועד ההורים המרכזי והגיע למסקנה שהעירייה ומוסדות החינוך לא יכולים להיכנס לפרוייקט, מפאת הקשיים הרבים שפרוייקט זה מעמיד בפני המערכת. זאת היתה גם המלצתו לראש העיר, שאישר המלצה זו.

ועד ההורים המרכזי החליט לעשות ניסיון בנושא בשנת תשס"ה בבית הספר היסודי "יצחק שדה".

לדעת הביקורת, אגף החינוך התחשב יותר בקשיים לביצוע הפרוייקט ופחות במשמעותו הכספית להורי התלמידים, שיכלו לשלם 30%-50% פחות מהסכום שהם יצטרכו לשלם בשנת הלימודים הקרובה.

לאור כך, הביקורת ממליצה שנושא השאלת ספרים ייבדק פעם נוספת ואם אין אפשרות שהנהלת העיר תיכנס לפרוייקט עם כל בתי הספר, אזי הביקורת ממליצה כי תינתן האפשרות לכל הנהלת בית ספר להחליט באופן עצמאי, יחד עם ועד ההורים של בית הספר, האם להיכנס לפרוייקט (סעיף 8 בדוח).

1.19 בתי הספר עורכים טיולים וסיורים וזקוקים לשרותים שונים כגון, הסעה, לינה ואבטחה.

המצב הקיים - כל בית ספר עושה לבדו את בירור המחירים ובוחר את הספק/קבלן.

לדעת הביקורת, מרכז עירוני עשוי להקטין את העלויות בצורה ניכרת, יחסוך

שעות הוראה ויקטין את ההוצאה להורי התלמידים ולפיכך הביקורת ממליצה
כי נושא אופן הזמנת הטיולים הבית ספריים ייבדק מחדש (סעיף 9 בדוח).